

Domek Na Sboru v Kunvaldu bude připomínat Jednotu bratrskou i české exulanty

6.5.2026 - | Krajský úřad Pardubického kraje

Pardubický kraj v roce 2025 odkoupil od Českobratrské církve evangelické venkovský dům v Kunvaldu s památníkem Jednoty bratrské. Ten stojí na místě bývalé českobratrské školy ze 17. století a je historicky spojený s působením jednoty bratrské a jejího posledního biskupa Jana Amose Komenského. Nyní radní kraje schválili podání žádosti o dotaci na projekt obnovy této kulturní památky do evropské dotační výzvy skrze výzvu Místní akční skupiny (MAS) Orlicko. Domek by se tak mohl do několika let stát další vyhledávanou atraktivitou v tomto regionu.

„Už v loňském roce jsme se domluvili, že domek převezme do své správy Krajské technické muzeum ve Vysokém Mýtě. Záměrem našeho projektu je rekonstrukce stávajícího zděného domu včetně nové expozice, vybudování nového kompozičně doplňujícího obslužného objektu a úprava celého areálu včetně přístupu pro imobilní návštěvníky. Práce jsou rozděleny do dvou etap s celkovými náklady kolem 27 milionů korun. Předpokládaná výše evropské dotace je pět milionů korun,“ uvedl hejtman Pardubického kraje Martin Netolický. Zpracovatelem studie je architekt Aleš Klose, který nyní pracuje také na projektové dokumentaci.

Téma Jednoty bratrské

„Od začátku bylo jasné, že domek je nejen ve špatném technickém stavu, ale také původní expozice už tolik neoslovovala současnou generaci. Proto bude prvním cílem rehabilitovat tuto historickou stavbu, a tím druhým připravit dvě nové moderní expozice,“ uvedl radní pro kulturu a regionální rozvoj Roman Línek. „Samozřejmě že domek musí připomínat události spojené s Jednotou bratrskou, která zde měla modlitebnu. Objekt pak dlouho sloužil jako škola, poté byl v soukromých rukou a v roce 1929 ho zakoupila Českobratrská církev evangelická a byl upraven jako malé muzeum. Kulturní památkou je od roku 1958. Nedaleko domku je pomník Jana Amose Komenského, ale i další památná místa, jako Modlivý důl, místo tajných bohoslužeb, bratrská lípa nebo lokalita Jordán připomínající bratrské křty. Když byla po bitvě na Bílé hoře Jednota bratrská zakázána, museli její členové včetně Jana Amose Komenského odejít do exilu,“ dodal Línek.

Téma exulantů a emigrantů

Do podkrovních a venkovních prostor plánuje kraj tedy druhou expozici, která bude mapovat právě cesty českého exilu. „Toto téma navazuje na osudy příslušníků Jednoty bratrské i na další místa v okolí, jako je Růžový palouček u Litomyšle nebo Brandýs nad Orlicí. Má ovšem i své novodobé příběhy dané buď sociální nouzí nebo politickou perzekucí. Na konkrétních příbězích lidí budou muzejníci pracovat s otázkou, kdy se život doma stává neudržitelný, a jak cesty lidí do nejistoty probíhaly. Expozice zmapuje i komunity českých exulantů ve světě, které se ke svému původu stále aktivně hlásí. Jedná se na příklad o rumunský a srbský Banát, Volyň, Spojené státy a celou řadu dalších míst, kde nacházíme silnou krajanskou komunitu. Díky našim kontaktům v Texasu můžeme získat autentické informace o příjezdu lidí z našeho regionu, a to především Orlickoústecka,“ vysvětlil hejtman Martin Netolický.

Opravy začnou příští rok

Domek Na sboru bojuje především s vlhkostí. „Opravy musí začít výměnou dvojitého šindele střechy, úpravou krovů a sejmutím interiérových obkladů v horní části. Pokračovat budeme odstraněním vzlínání vody a opravou omítek, výmalby a nátěrem kovových konstrukcí. V polovině roku bychom měli mít hotový projekt na 1. etapu a budeme řešit možnou dotaci. S celkovým dokončením obou etap počítáme do konce roku 2028,“ řekl Línek.

<https://www.pardubickykraj.cz/aktuality/132392/domek-na-sboru-v-kunvaldu-bude-pripominat-jednotu-bratrskou-i-ceske-exulanty>